

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 163. szám.

Kedd, július 20.

Nagyszerű diadalaink az oroszokon. 50 ezer fogoly. — A németek megszállták Windaut.

Budapest, július 19. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:
Orosz hadszíntér:

A szövetségesek offenzívája Lengyelországban és Wolhyniában tegnap tovább folyt.

A Visztulától nyugatra, Ilzankánál harcolnak. Ilzától nyugatra osztrák-magyar csapatok elfoglaltak néhány ellenséges állást.

A Krasznosztawtól nyugatra emelkedő magaslaton német csapatok kemény harcok között diadalmasan nyomultak előre.

Klerblesew és Grabowiec között osztrák-magyar ezredek csatlakozva a német erőkhöz, a Wolicán keresztül heves küzdelemben megnyitották az utat az ellenséges magaslati állásokba. Itt 3000 fogoly jutott vitézeink kezére.

Sokaltól északkeletre és délkeletre változó harcok után az észak-morvaországi, sziléziai és nyugat-gallciai Landwehr a Bug keleti partján megvetette lábát. Kirchbach lovassági tábornok parancsnoksága alatt álló erőink itt 12 tisztet és 1700 főnyi légénységet elfogtak és öt géppuskát zsákmányoltak.

Azon sikerek, melyeket a szövetségesek ilyenképen 18-án az egész arcvonalon kivitak, megrendítették az ellenség ellentálló erejét. Bár az oroszok a legutóbbi napokban minden elérhető erősítésüket harcra vonták, nem tudtak tovább helytállani. E hónap 18-áról 19-ére virradó éjjelen az egész arcvonalon megkezdték a visszavonulást és a győzelmes szövetséges seregeknek átengedték a harc mezejét.

Kelet-Gallciában a helyzet általánosságban változatlan maradt.

A Dnyeszter-frontunk csak Zaleszkiől lefelé volt ismétlen makacs ellenséges támadások célpontja. Az oroszok hét-nyolc sorban nyomultak előre. Az első sor látszólag fegyvertelen volt és mintha megakarná magát adni, felemelt kezekkel közeledett. Az ellenséges támadás tűzünkben borzalmas veszteségek mellett összeomlott. Magától érthető, hogy amint ezt hasonló körülmények között a jövőben is tenni fogjuk, a látszólag fegyvertelen támadókra tüzeltünk.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, július 19. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 19.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

A német csapatok Tuchowot és Schinxtot elfoglalták, Windaut megszállottuk.

Az Alt Auznál megvert ellenség üldözése közben tegnap elértük a Hotzumberle körül és az attól északra elterülő vidéket.

Mittautól nyugatra az ellenség tartja az egyik előre elkészített állást.

Popeljanytól és Kurschanytól keletre harcolunk.

A Pissa és a Szkna között az oroszok állásukat, amelyeket többszörösen áttörtünk, kiürítették és a Narew felé visszavonultak. Itt a harcoló német tartalékos és Landwehr csapatok a legutóbbi napok harcaiban mindenféle ellenséges ellentámadásnak kedvező erdős és mocsaras vidéken kiváló teljesítményeket értek el.

Galwítz tábornok hadserege tovább előrenyomult. Ez a hadsereg most a maga teljességében Osztrolenka, Nowogeorglewsktól délnyugatra a Narew vonalán áll, ahol az oroszok erősségeikben és hídfőikben nem találtak védelmet s a Narewen máris visszavonultak. A foglyok száma itt 101 tisztre és 28760 főnyi légénységre emelkedett.

Orosz-Lengyelországban és a Visztulától és a Pilicától nyugatra az oroszok továbbra is visszavonulnak kelet felé.

Délkeleti hadszíntér:

Az ellenség, amelyet július 17-én a Siennától délnyugatra elterülő vidéken Woyrsch vezérezredes hadserege megvert az Ilzan-szakasz mögött előre elkészített állásban kísérli meg az üldözést megállítani. Az ellenség előállításait Liepillow

mellett a vitéz sziléziai Landwehr már tegnap délután rohammal elfoglalta. Ugyanezek a csapatok éjjel behatoltak az említett előállítások mellett fekvő ellenséges főállásba.

Hasonlóképp inogni kezd az ellenség vonala Kasanownál és Baranownál. A döntés küszöbön áll.

A Felső-Visztula és a Bug között a Mackensen tábornagy főparancsnoksága alatt álló szövetséges hadseregek harca egész napon át lankadatlan hevességgel folyt. Pilaskowice és Krasnosztawnál, ahol a német csapatok áttörték, az oroszok a legkétségbeesettebb erőfeszítéssel iparkodtak a vereséget elhárítani. Egyik érintetlen gárdahadosztályukat harcbavetették, de csapataink ezt is megverték.

Tovább keletre egészen Grabowice környékéig az osztrák-magyar és német csapatok kierőszakolták az átkelést a Pilicán.

Sokal mellett és attól északra az osztrák-magyar csapatok a Bugon át előrenyomultak. Ezeknek a sikereknek kényszerítő hatása alatt az ellenség a Visztula és a Bug közötti egész arcvonalon visszavonult. Az ellenség ellentámadást még csak Krasnosztawtól nyugatra kísérel meg. Azon a helyen ahol áttörtük, az oroszok súlyos veszteséget szenvedtek.

A német csapatok és az Arz altábornagy parancsnoksága alatt küzdő hadtest csupán július 16. és 18. ika között 16.350 embert elfogtak és 23 géppuskát zsákmányoltak. Írásbeli parancsot találtunk, amely szerint az ellenséges hadvezetőség el volt tőkélve, hogy veszteségeire való minden tekintet nélkül a végsőkig tartja az általunk immár elfoglalt állásokat.

Az olasz háború.

Budapest, július 19. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:

Délnyugati hadszintér:

A görzi grófságban tegnap nagyobb harcok kezdődtek. Az olasz tüzérség korán reggel mindenféle kaliberű ágyúival megkezdte a tüzelést a doberdói fensik szélé és a görzi hidfő ellen. A tüzelés hevessége délben a legmagasabb fokot érte el. Akkor az erős gyalogság a fensik egész szélé ellen támadásra indult. Makacs, az éjszakán át is tartó, több ízben kézitusára menő harcokban csapatainknak sikerült az olaszokat, akik helyenkint legelől levő árkainkat elérték, **mindenütt visszaverni**. Mozsaraink öt nehéz üteget elhallgattattak. Ma reggel a harc újra lobbot vetett. **Most is visszautasítottuk a görzi hidfő ellen intézett elszigetelt ellenséges előretöréseket.**

A középső Isonzónál a Krn területén és a karinthiai határon az olaszok élénk tüzérségi tevékenységet fejtettek ki, mely részben éjjel is tartott.

A tiroli határ területén több zászlóaljnak támadását az Eisenreich tarajon, a Pfann-csucsos és a Filnwor-tetőn fekvő magaslati állásaink ellen a Kreuzberg-nyeregtől északkeletre **visszavertük.**

Sluderbach vidékén egyik gyenge osztagunk kiürítette előretolt állását.

Déltiroiban a harcok tovább tartanak. Különös dicséret illeti határerődeink derék védőit, akik ezen védbástyákon az ellenséges tüznek ellenállnak.

Délkeleti hadszintér:

Tegnap reggel Ragusa, Vecchia és Gravosa előtt összesen 8 olasz cirkáló és 12 torpedóhajó jelent meg és a vasútra, a gravosai pályaudvarra, néhány helysége, valamint a Raguzánál és Vecchionál emelkedő magaslatokra megkezdte a tüzelést. Összesen mintegy 1000 lövést adtak le. Néhány magánépület kissé megsérült. Emberéletben nem esett kár, sebesültünk sem volt.

A Guiseppe Garibaldinak már jelentett megtorpedózása 5 óra 45 perckor reggel történt, mire az olasz hajóraj parti vizeinket sietve elhagyta.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszintér.

Budapest, július 19. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, július 19.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér:

Souchez vidékén, ahol a nap aránylag nyugodtan telt el, éjjel élénkebb volt a harci tevékenység.

A franciáknak Souchez ellen intézett támadását visszavertük.

Az ellenségnek innen délre megkísérelt támadásait tüzünk megakadályozta.

Az Oise és az Argonneok közti arcvonalon többszörös élénk tüzérségi és aknaharcok voltak.

Az argonnei erdőségben az ellenség jelentőség nélküli gyenge támadásokat kísérelt meg.

A Maas-magaslatokon Les Epargestől és a Tronheztől délnyugatra váltakozó módon tovább harcolunk. **Csapataink a folyó hó 17-én elért kis helyielőnyöket újból elvesztették. Három tiszt és 310 főnyi legénység jutott fogságunkba.**

HIREK.

— **Egy nagybecskereki hős főhadnagy.** Machalek Pál 101. gy. ezredbeli főhadnagy, Nagybecskerek város szülőtte az áprilisi beszéki harcokban egy tulerével intézett ellenséges támadást, a harcra való hirtelen bátor beavatkozásával meggyőzött. Hősiességét a királyi kegy méltányolta s a Signum laudis-sal tüntették ki a hős főhadnagyot.

— **A 29. gyalogezred hősei.** Az ellenséggel szemben tanúsított vitéz, bátor és példaadó magatartásukért a 29. gyalogezredből újabb Mesterházy Sándor tart. kadetot és Egető János gyalogost a másodosztályú ezüst vitézségi éremmel, Löchel András gyalogost pedig a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Beteg és sebesült katonatisztek jelentkezése.** A helybeli állomásparancsnokság a sebesült és beteg tisztekre nézve a következő rendeletet közli:

Azok az összes fegyvernembeli tisztek, tisztjelöltek (katonai tisztviselők és tisztviselőjelöltek) akik a harctérről sebesülten vagy betegen tértek vissza és helyben tartalékkórházakban, intézetekben vagy magánápolásban vannak, vagy egyébként szabadságon vannak, vagy pedig most könnyű sebesültek, vagy üdülők, pótcsapattesteknél szolgálatot teljesítenek, kötelesek folyó évi július hó 20—25-ig d. e. 1/211 órától 1/212-ig terjedő időben a helybeli állomásparancsnokságnál személyesen jelentkezni. Havidijasok, havidijas-jelöltek, akiknek állapota a személyes jelentkezést akadályozza, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal kötelesek az állomásparancsnokságnál írásban, vagy pedig egy közvetítő személy útján bejelenteni.

— **Adomány.** Risztics György nagybecskereki kereskedő adományként a nagybecskereki József-kórház 40 koronát küldött lapunkhoz a vöröskereszt javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Ugyancsak Risztics György 30 koronát adományozott a mentők javára, amelyért köszönetet mond Kollarich Gábor mentőtiszt.

— **Torontáliai veszteségajstroma.** A legutóbb megjelent 207. számú veszteségajstromban a következő torontáliai vannak (Valamennyien a 29. gyalogezredből):

El estek: Bencz Péter Bégaszentgyörgy. — Budarszki Szevo Bóka. — Dukai János Nagybecskerek. — Eremity Milivoj Felsőelemér. — Gábor Péter Nagybecskerek. — Ilievics Gyóka Nezsény. — Köller István Pancsova. — Maljugity Szevtozár Araes. — Papaszivanov Milivoj Nagyikinda. — Szekeres István Felsőmuzslya. — Szejkov György Beodra. — Tyirity Vászta Nagyikinda. Vetro Sándor Nagylajosfalva. — Zuban Péter Nagyikinda.

Megsebesültek: Gyurkovich Sándor tart. kadet Törökkanizsa. — Kostiala Árpád kadet Torontálvásárhely. — Balnozsán János Ujzora. — Barezán György Alsóaradi. — Beck Mihály Mokrin. — Becker József Révaufalu. — Belos Emil Mokrin. — Belos Markó Kismargitta. — Benesik Ádám Felsőaradi. — Benesin György Felsőaradi. — Bogdán Vászta Tiszahegyes. — Bogdanov Arkadia Perlasz. — Boros János Torontálujfalu. — Borka Milán Omlód. — Brankó Bolyankó Alsóaradi. — Bredadul Milos Mokrin. — Bugala Jenő Györgyháza. —

Bulov Sándor Bóka. — Csermák Antal Nagynezsény. — Csikos Ferenc Torontáltorda. — Csirisán Juon Nagytárnok. — Csoltiv Dragomir Kismargitta. — Csudanov Sándor Nagyikinda. — Csutcsin Gyóka Baranda. — Czukity Zoran Felsőelemér. — Czweity Flórián Nagybecskerek. — Dani József Torontáltudvar. — Dautermann Jakab Pancsova. — David Axentie Petre. — Debelyae-ki Milos Dólova. — Debelyán Todor Bányos. — Dévics Imre Partos. — Dragity Fülöp Alibunár. — Drágosi Jakab Csávos. — Eck Miklós Szárcsa. — Eckert József Nagybecskerek. — Egető János Felsőelemér. — Eleven József Ecska. — Fassi Henrik Nákófalva. — Felszthammel Károly Máriaölde. — Feketics István Nagybecskerek. — Ferling József Teremi. — Filkovic István. — Fölker István Perlasz. — Fur Miklós Módos. — Gabona Imre Módos. — Gaborov Milivoj és Sándor Bótos. — Gabilov Gyóka Mokrin. — Gaits István Bóka. — Gebhardt Antal Nagyikinda. — Gebrich János Istvánölde. — Gera Miklós Rezsőháza. — Gerő Ferenc Hertelendyalva. — Gilezán Mojse és István Macedónia. — Grosehin Szevtozár Mélenze. — Grün Szevtozár Bótos. — Gyöngye Mátás Szaján. — Gyukanov Szlavko Mokrin. — Gyurász Pál Felsőaradi. — Heinrich Ferenc Nákófalva. — Hepp Antal Macedónia. — Hoffmann Péter Nagyikinda. — Hollinger Mihály Nákófalva. — Hoteza Sándor Gyűlvész. — Iszpasz Salamon Fény. — Jankev Milivoj Basahid. — Jolity Bosko Mokrin. — Jöcs György Bánlak. — Jorgovan Szima Ozora. — Jovanov Zsiva Szekerény. — Hjj. Juhász Péter Nagybecskerek. — Kaleszki János Számos. — Kézics György Mokrin. — Kelvin Szevtozár Nagyikinda. — Kemper Miklós Nákófalva. — Király István Kisoroszi. — Kocher Miklós Gyertvámos. — Komerdell Milutin Cserépalja. — Kopasz János Torontáltorda. — Kornya János Szentjános. — Körösi András Ittebe. — Körösi István Torontálvásárhely. (Folytatjuk.)

— **Hangulatkép a esatétről.** Ferry Béla nagybecskereki zászlós írja haza Nagybecskerekre tábori levelezőlapon a következő esatetéri hangulatképet:

7/VII. 1915.

Ma este nagyszabású kabaret van tervezve. Szereplők: Hosszulábu Gyalogos Miska és Ágyu sógor. Mind a kettő tiszta magyar. (Lejátsszódik a határhoz közel.)

Várjuk az estét, amikor mesélni kezd. Végre itt van. A hold utolsó negyede sápadtan világítja a földet; köröskörül égnek a falkák, házak erdők. Valami kísértes van ebben a hold-tűzvilágban.

Csönd van, tikkasztó meleg. Ugy látszik vihar előtt állunk. A miénk dolgoznak. Hordják a deszkát, fát, drótot stb. Hirtelen villámlik, azaz felszáll egy vakító rakéta. Utána, mintha az utolsó ítélet következne be, megszólalnak az ágyuk, jönnek a bombák (gránátok, srappellek), kattognak a gépgyverek, füttyünek a puska lövegek, felszállnak a rakéták, világítanak a világító pisztolyok. Isteni játék. Csak — veszedelmes. Vajjon hány muszka hagyta ott a fogát? Ez a tüzjáték (nálunk kabaret) eltart egy fél óráig. Lassan-lassan elesöndesedik a vihar, csak az eső hull gyalogsági lövegek alakjában, majd az is szelidebb lesz, egészen elenyészedik. De vízpárával van telve a levegő, kezd megint esni és így esik az eső (gyalogsági tűz) napokon, sőt heteken, hónapokon át megszakítás nélkül.

— **A Városi Moziban** ma este ismét igen érdekes és szórakoztató műsor lesz. Szinrekerül egy pompás vígjáték: „A kedélyes nászutazás” és egy kitünő dráma: „A lovászmester”. Azonkívül válogatott kísérő műsor is lesz.

— **Gépkocsiszolgálat a haretéren.** A hadtestparancsnoksághoz az a hír érkezett, hogy az oroszok Przemysl ostromát félbeszakították. A várbeli csapatokkal összeköttetésbe jutni lehetetlennek azért tünt fel, mert a vár közelében még heves harcok folytak. Ekkor a hadtestparancsnoksághoz segédtsítként beosztott Kállay Tamás hadnagy önként vállalkozott arra, hogy autójával az el-

lenség esatatorát élete kockáztatása árán átfordítva, Przemyslbe árt viz. Utja sajtó rajvonatának előtt a magunk s az ellenség gyalogságának heves keresztüzében vezetett tovább, az utra azonfelül az ellenséges tüzés is lövöldözött, egy ízben végső erőfeszítéssel kellett az autót Kállaynak visszarántania, mert éppen előtte tépte fel a földet egy gránát. Kállay hadnagy nem törődött az akadályokkal. A hidak fel voltak robbantva, azért csak autójával a patakon is, minden nehézséget elhárított az öt kísérő Detrich Emil főhadnagynak, József főherceg személye körüli szárnysegédének segítségével, végre is szerencsésen Przemyslbe érkezett s a tisztek örömmüjiongása közben adta át közelgő hadteste üdvözlő sürgönyét. Ezzel azonban még nem ért véget a veszedelmes autózás. Még egyszer megkockáztatta ezt az utat s visszafelé ugyanezen az úton fontos híreket hozott a várparancsnokságtól. Mindössze harmaddél óráig maradt ugyan ki, de ennek a harmaddél órának minden percében halálos veszedelem környékezte. A signum laudis jutalmazta ezt a rendkívüli teljesítményt, amely a magyar és osztrák gépkocsitestületnek e háboruban kijutott egyik legszebb feladata volt.

— **Népirodából.** Népiroda útján alkalmazást keres egy gépírást és gyorsírást tudó könyvelő. Bővebbet a Népirodában.

TÁJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Új tanácskozás Calaisban.

Budapest, július 20. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Genfből sürgönyzik:

Kitchener lord kezdeményezésére Calaisban újabb katonai tanácskozások lesznek. A tanácskozásban résztvesznek az entente összes hadseregvezetői s így képviselve lesznek az oroszok is. A tanácskozáson a háború további vezetésének szabályozásáról lesz szó, miután azok a reménysek, amelyeket Párisban és Londonban az orosz hadsereghez fűztek, erősen csökkentek.

A balkánkirályok nem találkoznak.

Budapest, július 20. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szófiából sürgönyzik:

Hivatalosan megcáfolják a balkáni királyok athéni találkozásáról szóló hírt.

Genadiewet nem tartóztatták le.

Budapest, július 20. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szófiából sürgönyzik:

Genadiew letartóztatásának és öngyilkosságának híret hivatalosan megcáfolják. Genadiew Stambulov halálának mai huszadik évfordulójára rendezendő Stambulov-párti gyűlésen elnökölni fog.

Hirdetések.

**Keresek azonnali belépésre
egy
mérlegképes könyvelőt
vagy könyvelőnőt.**

Ugyanott egy **ispán** is alkalmazást talál.

Eckstein János

szállító.

412-32

**= Egy =
boltiszolga**

felvétetik

Almásy és Szepessy
könyvkereskedésében.

416-31

Egy kereskedelmi tanfolyamot
jó eredménnyel végzett 16 éves,
szolid magaviseletű **leány**
(állami gyermek)

irodai munkára
— a gépirásban is jártas — avagy
gyermek mellé
ajánkozik.

Fizetés megegyezés szerint.

— Értekezni lehet —

Szegfű Sándorné

állami óvónő telepfelügyelőnővel
a **Honvéd-utcai** állami óvodában.

410-x.3

Kereskedősegéd

azonnali belépésre kerestetik
egy helybeli fűszerüzletbe.

411-33

Bővebbet:

Landgraf István

= Tomaszváci-utca. =

**HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRERT
KÖZÖL A „TORONTAL” POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.**

Vonatok érkezése és indulása Nagybecs-
kerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.		óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarról.			
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt . . .		6-21	
Karlova—Szegedre délután . . .		1-13	
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután . . .		4-00	
Pancsovára délután . . .		5-15	
Karlova—Szeged—Budapestre este . . .		7-18	
Pancsovára délelőtt . . .		8-10	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Módos—Temesvárra reggel . . .		8-33	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2-26	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11-55	
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5-35	
ÉRKEZIK.			
Nagybecskereki pályaudvarra.			
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt . . .		8-49	
Budapest—Szeged—Karlováról délután . . .		4-50	
Budapest—Szeged—Nagykik.—Karlováról este		9-21	
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt . . .		9-28	
Temesvár—Zsombolyáról este . . .		6-30	
Pancsováról délelőtt . . .		8-38	
Pancsováról este . . .		6-52	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9-34	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4-10	
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8-28	

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Ozv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpálota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Fótér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigvartó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpálota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melenczei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátvás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.